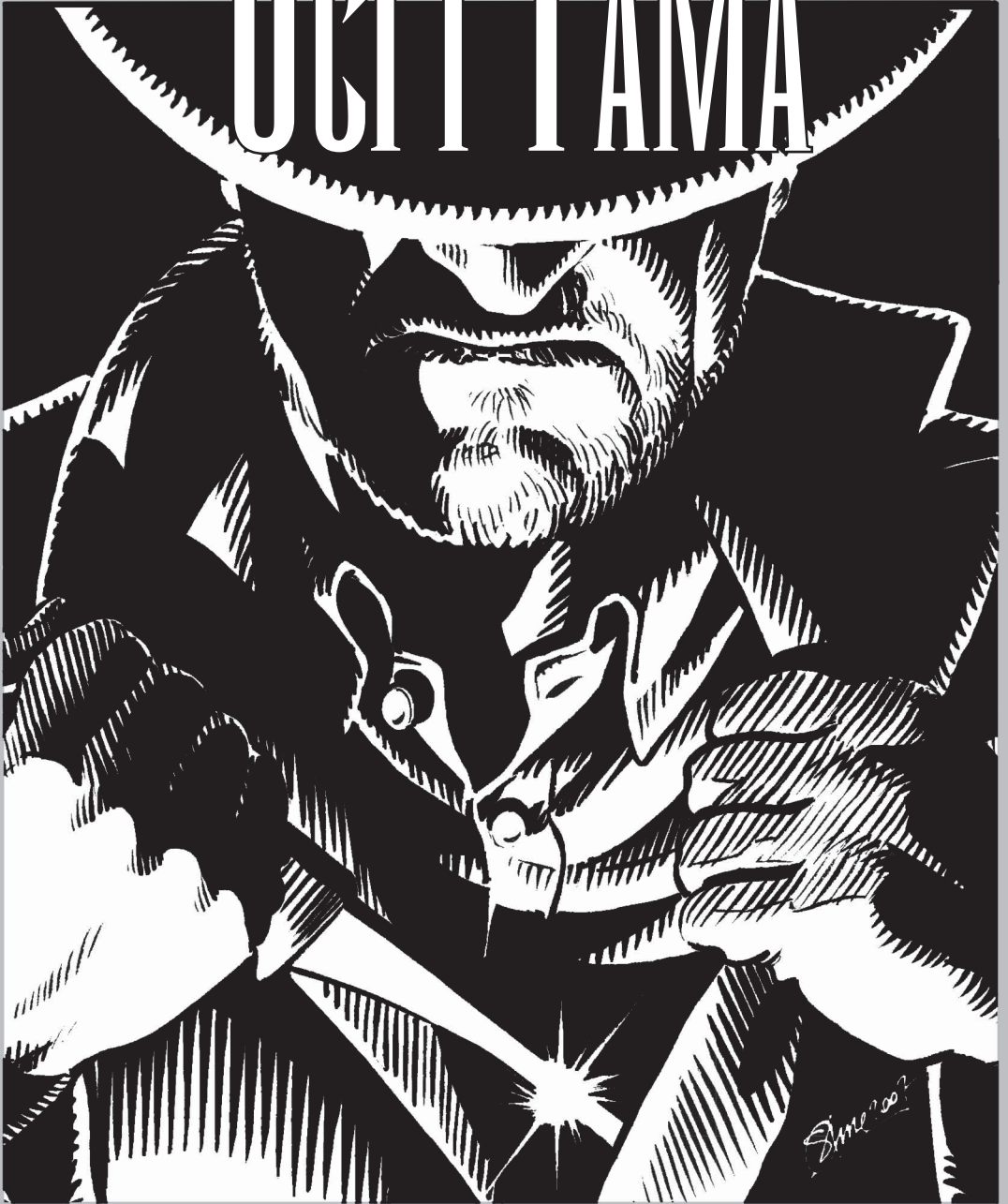


GIGI SIMEONI

# OČI I TAMA





### SJEME NASILJA

Jednog hladnog zimskog jutra, prije otprilike tri godine, mi se to dogodilo. Sjedio sam u baru s jednim prijateljem, rediteljem i piscem **Silvanom Agostijem**, i upravo sam mu priznao da me je obuzela neka strašna lijenost: započinjao sam hiljade projekata, a zatim tražio razloge samo da ih ne dovršim. Kratko me je posmatrao svojim svijetlim očima, a potom je bez riječi izvukao olovku i napisao mi posvetu u jednu od svojih knjiga, *Čovjek-projektil*, koja je glasila: „*Gigiju, da se uvijek sjeti kako je lijenost gnijezdo nasilja.*“

*Čovjek-projektil* i ta fraza trebali su biti početak i osnova priče koju je trebalo početi pisati. I koju sam trebao potom i dovršiti...



### GENIJALNOST, LUDOST I OPSESIJA

Etika, moral, zakon, civilizacija, pravila, norme...

To su riječi koje bi nam trebale pomoći da ne zalutamo vijugama ljudskog mozga, stroja koji je sposoban protegnuti vlastitu stvaralačku profinjenost od jednog do drugog kraja svemira ideja: od užasa soba za mučenje pa sve do oltara koje podižemo umjetnosti i poeziji.

**Radnja stripa „Oči i tama“ odigrava se u Milanu početkom XX vijeka, gradu koji je rastrgnut između svjetala napretka i sjene zločina...**





Neko vrijeme sam razmišljao o ovim riječima, nazirući cijeli niz mogućih zapleta i raspleta do kojih bih mogao doći kad bih krenuo razvijati priču. Zatim sam došao do onog što bih, na kraju, mogao opisati kao priču jedne izvanredne ludosti. Izvanredne poput kreativnosti nekog genija, sposobnog voljeti sve do posljednje kapi krvi.

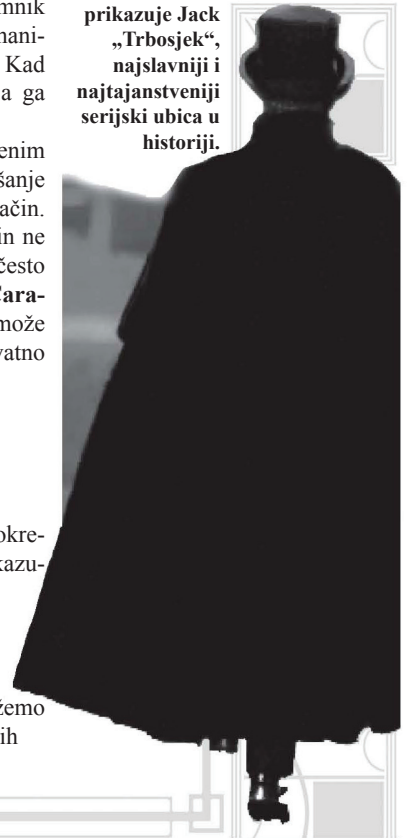
I tu ponovo nailazimo na dvije riječi koje se neprestano dovode u vezu jedna s drugom. Genij i ludilo. Jesu li ta dva pojma međusobno sasvim različita i suprotstavljena ili se samo radi o licu i naličju jedne medalje? U historiji, mnogi filozofi, mislioci i pisci su posvetili barem jednu izreku njihovom složenom odnosu.

Kao primjer naveo bih riječi velikog francuskog pisca **Michela De Montaignea**: „*Opsesija je nepresušan izvor genija i ludila.*“

Za sve nas, luđak (poremećeni, neuravnoteženi psihopat i bezumni itd.) je osoba sa ozbiljnim psihičkim oštećenjima, mučena manijakalnim opsesijama i nesposobna uklopiti se u normalni svijet. Kad god je to moguće, luđaku se pomaže prihvatiti stvarnost koja ga okružuje, s pravilima civiliziranog društva.

S druge strane, genij je onaj koji uvijek djeluje u skladu sa uvriježenim normama ponašanja otkrivajući i stvarajući rješenja za poboljšanje života ljudskih bića, čak i kad to radi na vrlo provokativan način. Genij u najboljem slučaju može ostati neshvaćen ako njegov čin ne bude odmah prihvaćen i cijenjen kako zaslužuje, a historija često oprašta nesnošljivost (čak i onu najveću, kao što je bio slučaj s **Cara-vaggiom**). Genij može stvoriti vrhunsko umjetničko djelo, može imati revolucionarnu naučnu intuiciju, može osmisliti nevjerovatno inženjersko rješenje. A zašto onda ne bi i savršen zločin?

**Karakteristični mračni obris kojim se obično prikazuje Jack „Trbosjek“, najslavniji i najtajanstveniji serijski ubica u historiji.**



## PREKO SVAKE GRANICE

Šta je pokretalo **Jacka „Trbosjeka“**? Koji unutrašnji porivi su pokretali **Monstruma iz Firence** da ubija po toskanskim selima, unakazuje tijela svojih žrtava anatomskom preciznošću? Šta pokušavaju dokazati toliki bombaši samoubice koji skoro svakodnevno dižu u zrak sebe i sve unaokolo? Mogli bismo nastaviti postavljati slična pitanja još desetak stranica i opet ne bismo imali dovoljno mjesta. U mnogim slučajevima iz crne hronike možemo nazrijeti dramatičnu, lucidnost i svjesnost prisutnu kod kriminalnih



genija, sposobnih izbjeći hvatanje i držati u šahu najbolje umove istražnog aparata, katkad mjesecima, godinama ili čak i zauvijek.

Kad naidemo na slučaj serijskog ubice, često mislimo da je riječ o izuzetno inteligentnoj osobi. Inteligencija je to koja plaši jer prevazilazi, slama i uništava svaku milost. Čovjek se, dakle, mora osloboditi svakog morala kako bi mogao hladnokrvno ubijati bez grižnje savjesti. To se već događalo, događa se i opet će se događati. Mnoge ubice nikad ne budu uhvaćeni i iza njihovog čina, iza nedostatka prepoznatljivih tragova, iza očaja koji ostaje, katkad naziremo ledenu inteligenciju.

Policijski psiholozi se, koliko god njihov rad bio studiozan i metodičan, često ne mogu približiti ubici više nego što on sâm to dopušta. Tokom istrage, oni koriste priliku produbiti spoznaje o ljudskom ponašanju, psihološkim reakcijama na određene porive, prilagodavanju ličnosti na ambijent u kojem se subjekt rađa, odrasta i djeluje. Ali može li se istražiti i proučiti ljudski mozak kako bi se shvatili i odredili tajni mehanizmi, te kako bi se upravljalo njima i držalo ih se u okvirima morala i utvrđenih zakonskih normi?

Mozak uvijek djeluje u skladu s tri urođena pravila vezana uz preživljavanje: odbrana, prehrana i produžetak vrste. Ali društvo pred čovjeka postavlja pravila suživota. A pravila nisu ništa drugo nego ograničenja, više ili manje podnošljiva, više ili manje prikladna, koja se ipak nameću slobodi djelovanja svakog pojedinca. Nažalost, neke osobe ne prihvataju takva ograničenja i kako bi ostvarili svoj cilj, kakav god on bio, spremni su žrtvovati bilo šta pa čak i živote drugih ljudskih bića.

Postoji jedna unutrašnja granica čijim prelaskom čovjek može pristupiti drugoj strani sebe kako bi postao kreativan i destruktivan do svog limita. To je svijet s one strane savjesti, gdje je svaki izbor apsolutan i konačan. Tako ne postoji milost, već samo crna rupa egoizma spremna progutati sve što joj se nađe u blizini. Zapitao sam se šta bi se dogodilo kad bi jedan nevjerovatno nadaren umjetnik pogledao preko te granice i ugledao jedan sasvim novi svijet, jedino mjesto koje bi moglo dati život njegovoj najuzvišenoj umjetnosti. I tako je nastala priča koju upravo držite u rukama...

## PRIČA I MJESTO RADNJE

Već neko vrijeme po glavi mi se motala ideja kako da napišem ovu priču, ali bila je smještena u današnje SAD... Ili možda u Englesku? Više se ne sjećam... U svakom slučaju, nije koje od ta dva mjesta predstavljalo bi savršen ambijent za priču o serijskim ubicama. Ipak, na kraju je prevladao moj patriotizam i odlučio sam priču smjes-

Između mašte i stvarnosti, prošlosti i sadašnjosti, lik serijskog ubice snažno djeluje na javnost... Odozgo prema dole: strašni doktor Hannibal Lecter, kojeg je stvorio pisac Thomas Harris; Andrej Chikatilo, „Hanibal iz Rostova“; filmski Mickey i Mallory Knox iz „Rodenih ubica“ (1994) reditelja Olivera Stonea; zloglasni „ubica-zavodnik“ Henri Désiré Landru.



titi u Italiju. Međutim, tom prostornom približavanju htio sam odmah suprotstaviti vremenski, kojim bih čitaoca približio ugođaju i dimenziji Jacka „Trbosjeka“: elegantnim frakovima i blistavim cilindrima, kočijama i konjima te maglom obavijenim željeznim svjetiljkama...

Odlučio sam vratiti svoje likove u Milano iz *Belle Époque*, razdoblja koje je imalo svoje čari praćene temeljitim društvenim promjenama i koje je bilo obilježeno izumima koji su promijenili svijet iz temelja: telefon je sve više ulazio u privatne kuće; stare plinske lampe su konačno počele ustupati mjesto električnoj rasvjeti; rađale su se nove narodne političke stranke koje su snažno kritikovale vladu jednako kao i mnogi listovi poput „*Il Secolo*“ (za koji piše jedan od likova ove priče, izmišljeni novinar *Sante Ferrari*) i „*Corriere della Sera*“; 1903. je osnovan Forenzički ured italijanske policije koji je, zahvaljujući dalekovidnosti ministra unutrašnjih poslova **Giusepea Zanardellija** i trudu **Salvatorea Ottolenghija**,



Telefon, pisača mašina, prvi radio... Simboli su to jednog perioda, početka XX vijeka, pomoću kojih se, opijena idejom o „napretku“, novorođena nauka – kriminologija – počela boriti protiv kriminala.



utvrdio istražnu metodologiju i načine prikupljanja dokaza, što je poslije uveliko uticalo na usavršavanje međunarodnih policijskih standarda. U isto vrijeme, na umjetničkom polju harali su avangardni autori istražujući nove poglede na umjetnost i sâm život, mijenjajući ih i unapređujući. Cvali su futurizam, ekspresionizam, kubizam, apstrakcija (**Vasilij Kandinsky** je 1910. razbio sva dotad utvrđena pravila naslikavši prvi akvarel s apstraktnom temom)...

Nadalje, preookeanski brodovi, veliki kao planine, povezivali su Evropu s Amerikom, takmičeći se u tehnološkom razmetanju; organizirale su se velike međunarodne izložbe i takmičenja u akrobatskim letovima; utemeljene su prve velike automobilske tvornice, cvjetovi talijanskog industrijskog razvoja, kao što su FIAT, ALFA, LANCIA i ITALA. Upravo u spomen tim dostignućima, htio sam otvoriti priču u Parizu s dolaskom ITALA „45HP“ princa **Scipionea Borghesea**, koji je zajedno s dva vjerna pratitelja (**Luigijem Barzinijem**, novinarom lista

„*Corriere della Sera*“, i **Ettoreom Guizzardijem**, mehaničarem), protivno svim predviđanjima, ostavio daleko iza sebe sve svoje suparnike i, na putovanju koje je započelo u Pekingu, prešao više od šesnaest hiljada kilometara u uslovima na ivici preživljavanja te stigao u **Ville Lumière** ujutru 10. augusta 1907. Preko sto godina prije pisanja ovog uvodnika...

Zatim sam, premjestivši priču iz Pariza u Milano, oprezno izbjegao iskušenje da lombardijsku prijestolnicu izravno predstavim nizom rečenica koje bi opisale njenu historiju i ljepote čime bih sigurno odvratio pažnju čitaoca od priče, već sam radije u prvi plan stavio likove i političko-društvena događanja koliko je to god bilo



**Princ Scipione Borghese** (lijevo) i novinar **Luigi Barzini** pored svog automobila. 1907. godine prevalili su put od Pekinga do Pariza (zajedno sa mehaničarem **Ettoreom Guizzardijem**) oborivši svaki dotadašnji rekord u „preživljavanju na četiri točka“.

moguće. **Duomo** se, na primjer, pojavljuje tek kao jedva prepoznatljivi obris utonuo u maglu, nejasan ali prisutan. Mislio sam da je za samu priču važnije u pozadini prikazati grubo izgled zgrada uz milanske kanale, sirotinjske četvrti, ulice prekrivene nabijenom zemljom, kaldrmom i makadamom, kojim su prolazili tramvaji na vuču, kočije, bicikli te prvi automobili. Mondeni događaji, slučajevi iz crne hronike i svakodnevnog života, naprosto izviru iz razgovora prolaznika, uzvanika na zabavama te iz izvikivanja uličnih prodavača novina. U isto vrijeme, uspio sam ostvariti da se priča temelji na događajima iz kalendara: historijski osvrti su tačni, jednako kao i navedeni datumi. To je odlično poslužilo da se izbjegnu nesuglasice između historijskih događaja i radnje ove priče.



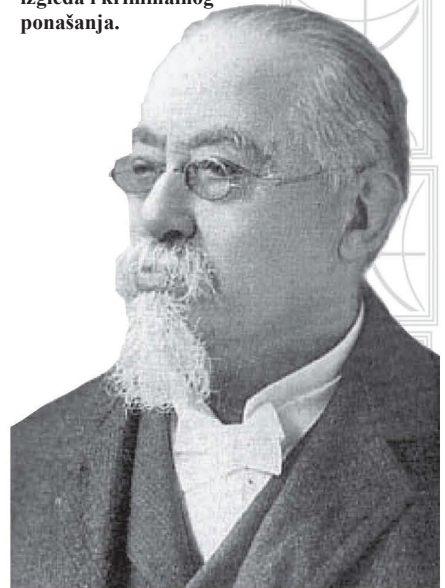
### FORENZIČKI URED: RAZVOJ ISTRAŽNIH METODA

25. oktobra 1903. ministar Giuseppe Zanardelli potpisao je dokument kojim je odobreno pokretanje prvog kursa za obuku pripadnika Forenzičkog ureda. Od te godine su svi stari i novi policijski službenici morali pohađati obuku koja se održavala u ulici **Giulia** u Rimu. Ali da bi shvatili otkud se rodila zamisao za osnivanje takvog ureda, potrebno se još malo vratiti kroz vrijeme.

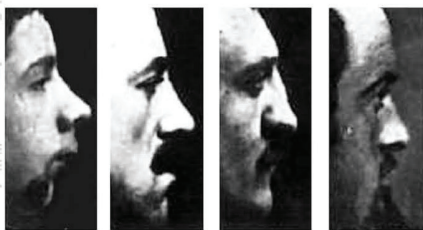
Krajem 1800-tih, otac kriminalističke antropologije **Cesare Lombroso** razvio je novu i revolucionarnu metodu kojom su se trebali riješiti mnogi društveni problemi. Ta metoda bazirala se kako na strogim represivnim mjerama u suzbijanju kriminalnih aktivnosti, tako i na prevenciji istih. Kako bi bili što bolje pripremljeni za tu zadaću, čuvari reda morali su biti odlično pripremljeni na psihofizičkom planu te opremljeni prikladnom opremom, ali i dobro upoznati s ljudskim ponašanjem. Međutim, Lombrosova proučavanja i pritom korištene metode nisu uspjele stvoriti čvrst naučni temelj kako bi izašle izvan okvira medicine i psihijatrije.

Vratimo se u 1902. godinu. Profesor Salvatore Ottolenghi, Lombrosov asistent na Katedri za antropologiju i psihijatriju na Univerzitetu u Torinu, utvrdio je kako treba provesti u djelo spoznaje dobivene istraživanjem kriminalnih djela i njihovih počinitelja. Ottolenghi je zapravo već propustio priliku osnovati eksperimentalni kurs za obuku pripadnika Forenzičkog ureda 1895. godine, samo dvije godine nakon što je došao na čelo Katedre za medicinu na Univerzitetu u Sieni. **Giovanni Giolitti**, tadašnji ministar unutrašnjih poslova, složio se s Ottolenghijevim prijedlogom te mu je naložio da organizira eksperimentalni kurs za policijske službenike. Sedam godina kasnije, ohrabren prvim iskustvima i pristankom s viših nivoa, Ottolenghi je pokrenuo prvu školu forenzike. Kao mjesto održavanja kurseva odabran je zatvor „**Regina Coeli**“, budući da su školi tako na raspolaganju stajali mnogi zatvorenici koji su polaznicima služili kao pokazni primjeri pri učenju novih identifikacijskih metoda.

**Cesare Lombroso, otac kontraverzne teorije o odnosu između fizičkog izgleda i kriminalnog ponašanja.**



Profil naso-bucal



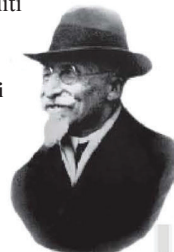
Primjer takozvanog „Bertillonagea“ (prema Alphonseu Bertillonu), sistem identifikacije prema katalogizaciji i usporedbi fizionomijskih osobina, što se na neki način može smatrati pretečom modernog „identiteta“.

tešku istragu, De Vitalis se neprestano mora boriti i protiv „starog sistema“ u obliku njegovog nadređenog koji jasno pokazuje da ne namjerava smanjiti pritisak. Što se nekih pojedinosti vezanih za istragu tiče, čitaocima bi mogla čuditi činjenica da su neka tehnička dostignuća i metode prikazani kao potpune novosti. Primjeri toga su dekadakti-loskopska metoda za poređenje otisaka prstiju (dok 1901. Scotland Yard nije usvojio sistem klasifikacije otisaka prstiju, jedina identifikacijska metoda bio je Bertillonage, temeljen na usporedbi popisanih tjelesnih osobina) ili otkrića da automobilska guma ostavlja lako prepoznatljiv trag (gume sa žlijebovima su se

I tako je, dakle, Salvatore Ottolenghi postao jedan od očeva moderne istražne strategije. Njegov pristup je, s više gledišta, bio vrlo revolucionaran: naspram dotadašnje predodžbe detektiva kao „deduktivnog genija“ u stilu **Sherlocka Holmesa**, on je uveo način rada temeljen na strogim naučnim procedurama čiji su se rezultati lako mogli provjeriti i koje je poslije bilo ko mogao koristiti koliko god puta bude potrebno; procedure koje su se obilno oslanjale na spoznaje dobivene sistematičnim posmatranjem i eksperimentima. Interesantno je spomenuti da do tada uviđaj mjesta zločina u Italiji nije bio precizno određen i propisan. To je obavljao ured Sudske policije u skladu sa svojom intuicijom i iskustvom. Iz toga proizilazi da se svaka istraga mogla voditi na više vrlo različitih načina, s obzirom na nedostatak unaprijed utvrđenog modusa postupanja i djelovanja. Ottolenghi je započeo modernu istražnu eru, koja traje i danas, a njena popularnost je vidljiva i iz američkih serija poput *C.S.I.* ili italijanske *R.I.S. – nesavršeni zločini*.

U mojoj priči, mladi komesar **Matteo De Vitalis**, koji je upravo završio Ottolenghijev kurs, se sukobljava sa despotskim Glavnim komesarom **Borghettijem**, policajcem starog kova kojem su draže tradicionalne istražne metode. I tako, osim što mora voditi opasnu i

**Salvatore Ottolenghi prvi je u Italiji primijenio eksperimentalne istražne metode i učestvovao u osnivanju prvog forenzičkog ureda.**





prvo koristile samo na biciklima, a između 1905. i 1908. njihova primjena biva proširena i na automobile).

Osim toga, prikazano je i kako je, onda još i više nego danas, policijski posao vrlo težak i nezahvalan. Plate su često bile vrlo niske, čak i za visoke službenike, a oprema se raspadala. „Drotove“ obični ljudi nisu nimalo voljeli, možda i zbog odjeka koji su stizali iz ne tako davne prošlosti kada je **general Fiorenzo Bava Beccaris** 1898. smirivao nered u Milanu topovskim plotunima u okupljeno mnoštvo, nakon čega je 80 ljudi poginulo, a preko 450 ih je ranjeno. A vojske se narod bojava čak i više od samih kriminalaca...

## NAPADAČKO NOVINARSTVO

Iz uvoda u knjigu **Indra Montanellija i Marija Cervija** „Milano, dvadeseti vijek“: „Zanimljivo je kako je Milano u XX vijeku bio siromašan publicistikom. Napisana je hrpa članaka o politici, ekonomiji, arhitekturi, itd., ali neki kritički osvrt na životne vrijednosti i njihov razvoj tokom prvih deset godina Cervi i ja nismo uspjeli pronaći...“.

Tako je 1990. pisao Indro Montanelli, Milanist po usvojenju i novinar po životnom pozivu. Knjiga iz koje sam izvukao ovaj citat bila je prva preko koje sam započeo svoje istraživanje. Jedan odlomak iz knjige govori o listu „Corriere della Sera“ i novinarstvu tog perioda, uz detaljne opise o promjenama vlasnika i glavnih urednika jednog od najstarijih i najslavnijih italijanskih listova. Još jedan od historijskih milanskih listova „Il Secolo“ (ugašen 1928. godine) je godinama bio najveći konkurent „Corriere della Sera“, a u to vrijeme ga je uređivao **Carlo Romussi**, koji je u knjizi opisan na sljedeći način: „Pred hladnim i nemilosrdnim organizatorom kakav je bio **Luigi Albertini**, glavni urednik ‘Il Secola’ Carlo Romussi, srčan,





Dvojica „kolega“ koji prate slučaj serijskog ubice. Gore: Carlo Romussi, glavni urednik lista „Il Secolo“ (osoba koja je stvarno postojala i jedan od velikana italijanskog novinarstva). Dole: izmišljeni novinar Sante Ferrari.



vatren i pomalo smušen, mogao se samo povući. (...) Romussi je bio borben novinar koji je mislio da bi novinarima sve trebalo biti dozvoljeno. Njegovo shvatanje novinarskog posla pomalo je nalikovalo na njegov ogromni radni stol na kojem su vrlo neuredno bile naslagane hrpe novina, brošura, časopisa, dopisa, pisama, telegrama... Prava planina od papira koju je bilo zabranjeno dirati i na kojoj se taložila prašina. On sâm je jedva imao mjesta za pisanje, kojem se prepuštao u grozničavom zanosu, a vrlo često ne bi bilo po volji, odmah bi skakao sa stolice i jurio redakcijom lupajući vratima i šaljući do vruga sve prisutne. Romussi je bio radikal bijesan na događaje iz tog vremena. Bio je uhapšen, osuđen i zatvoren poslije nemira iz 1898. godine zajedno sa drugim novinarima koji su tražili slobodu štampe, a on posebno i zato „što je pisao protiv vojske i svega onog što predstavlja vlast, ne štedeći ni kralja Vittorija Emanuelea“.

Nakon što sam to pročitao, odmah sam osjetio potrebu da u priču uvrstim jednog novinara i njegovog glavnog urednika, odnosno, upravo tog urednika. Novinar kojeg sam stvorio je **Sante Ferrari**, tipični drski i poduzetni reporter, sposoban iskopati i najtajnije informacije krećući se (i šuljajući) podzemljem lombardijske prijestolnice. Romussi ga prezire zbog njegove neurednosti i neprestanog kašnjenja, ali ne može mu negirati njegov talent.

I upravo zahvaljujući Ferrarijevoj sposobnosti, koji serijskog ubicu krsti sugestivnim nadimkom „**Dečko Here**“, „*Il Secolo*“ počinje pobjeđivati „*Corriere della Sera*“ u utrci za brojem prodatih primjeraka. Prikazom De Vitalisova susreta sa Romussijem (a poslije i sa Ferrarijem), htio sam istaći napetost koja je u to vrijeme vladala između policije i određenog dijela novinara bliskih socijalističkoj i radikalnoj ljevici.

## ZATVORENE KUĆE

Posljednja karakteristika tog vremena na koju bih htio skrenuti pažnju su takozvane „Zatvorene kuće“. Taj naziv dolazi od činjenice da su zgrade u kojima su djelovale prostitutke uvijek imale zatvorene prozore s navučanim zastorima zbog javnog reda i privatnosti posjetilaca.

U Italiji ih je oko 1860. uveo **Camillo Benso di Cavour**, nadahnut francuskim zakonima o *maisons de tolérance*. Djevojke koje su radile u javnim kućama bile su uredno popisane, koliko zbog administrativnih, toliko zbog zdravstvenih razloga. Dvapat sedmično ih je posjećivao doktor koji je brinuo o prevenciji spolnih bolesti, a policajci u civilu su svake večeri dolazili u provjeru. Na taj način, država je mogla nadzirati aktivnosti koje su se odvijale unutar tih zidova.

S druge strane, javni red i mir u ovom slučaju nije bio jedini državni interes, budući da je država zarađivala na izdavanju dozvola i porezima na prihod od „davanja profesionalnih usluga“ koji su plaćale same djevojke. Prostitutke su bile plaćene prema prometu: što su više radile, to su više zarađivale. Bivale su plaćene „markicama“, tj. nekom vrstom žetona koje je klijent kupovao na ulazu u javnu kuću i davao djevojci prije pružanja usluge, kako bi se izbjeglo neplaćanje.

Mlada i zdrava djevojka je mogla uslužiti i do četrdeset klijenata dnevno. U luksuznim javnim kućama, poput one u milanskoj ulici **Chiaravalle**, znalo je raditi i po trideset profesionalki istovremeno, a postava se mijenjala svakih petnaest dana kako bi se izbjeglo stvaranje „nepriključnih“ veza između djevojaka i klijenata ili kako ih se klijenti ne bi zasitili.

„Vesela žena“ – još jedan simbol Belle Époque. Početkom XX vijeka, prostitucija u Milanu ne samo da se tolerisala, već je bila uređena i zakonom.



# OČI I TAMA

## UVOD

Samo su se najbolje i najcjenjenije djevojke mogle zadržati u istoj javnoj kući i po nekoliko mjeseci, kako bi osigurale visoke prihode i dobru reklamu. Zapravo, ostanak duže od propisanih petnaest dana ovisio je samo o uspjehu koji je djevojka imala kod klijenata. Među sudionike ove priče uvrstio sam i jednu pravu „ljubavnu profesionalku“ tog doba. Lijepa i razuzdana **Claudette** je jedne noći vidjela nešto što bi moglo jako zanimati policiju i novinare, ali Claudette vrlo dobro zna da sve ima svoju cijenu...

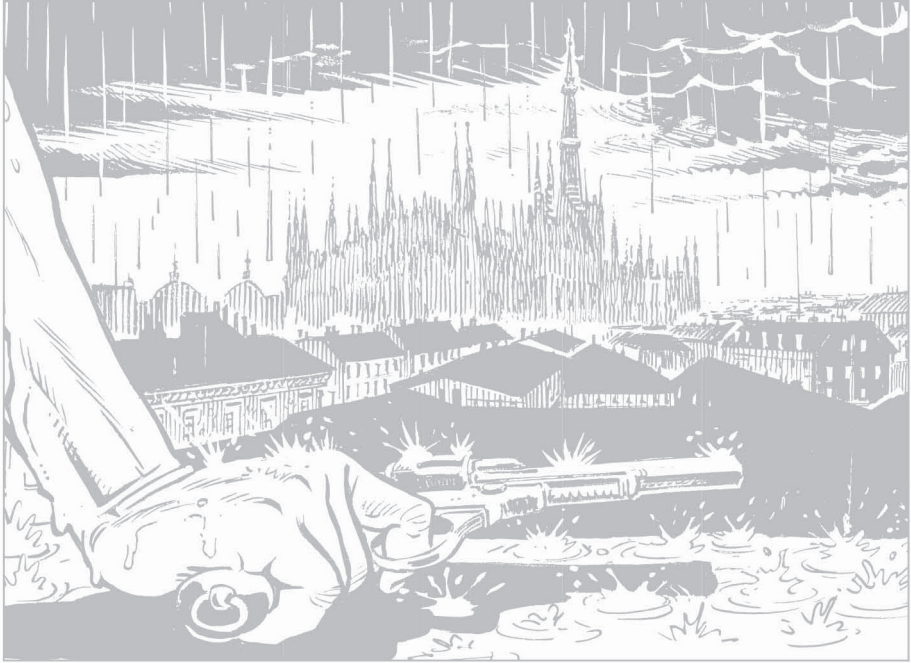




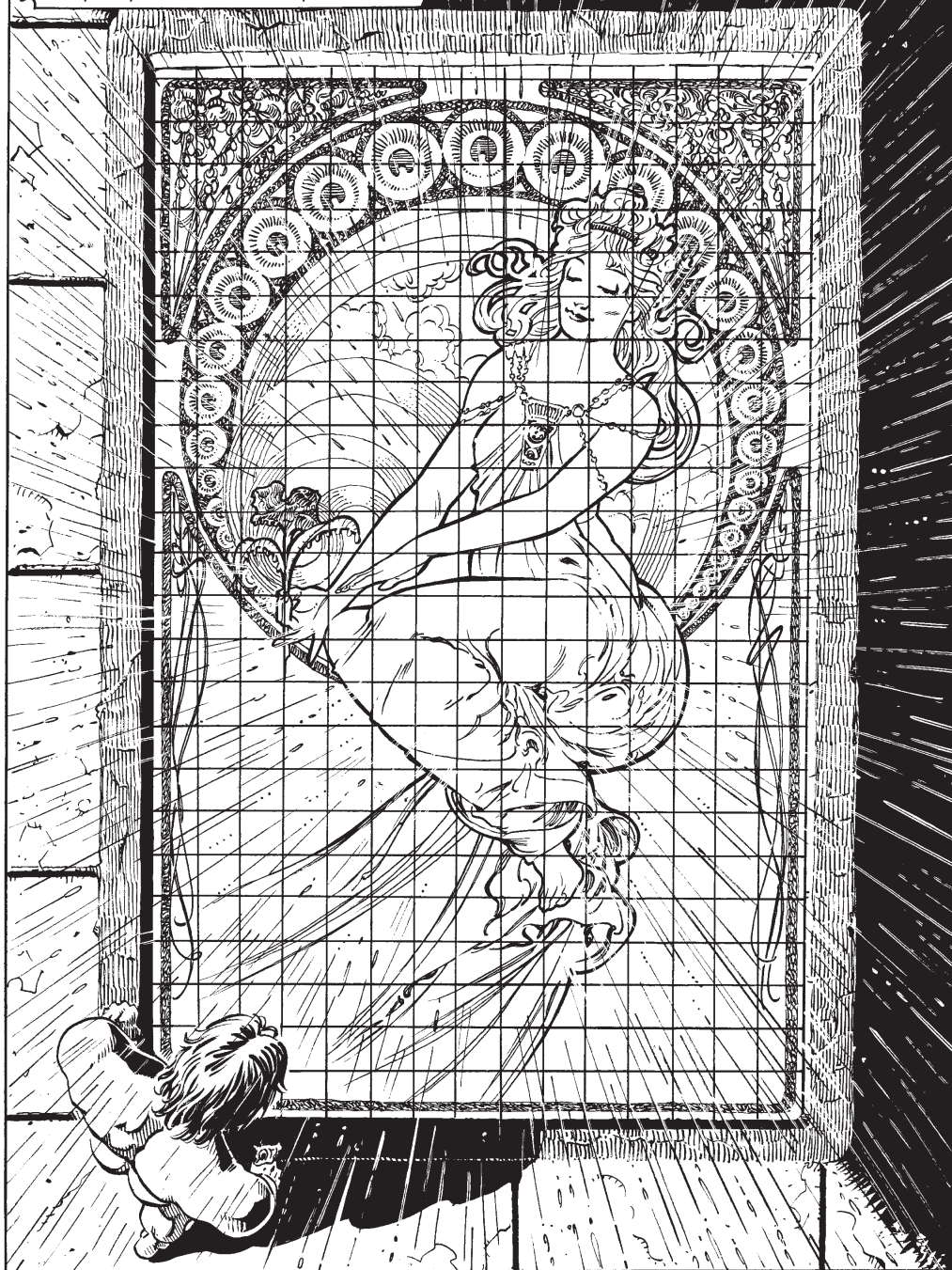
„UPRAVO ME JE SILOVITA PRIRODA MOJIH TEŽNJI, VIŠE  
OD BILO KOJE POJEDINAČNE GREŠKE, UČINILA ONIM  
ŠTO JESAM... (...) PODIJELIO SAM U SEBI DOBRO I ZLO,  
OSOBINE KOJE DIJELE I ČINE LJUDSKU PRIRODU.“

(R. L. STEVENSON - „NEOBIČAN SLUČAJ  
DOKTORA JEKYLLA I GOSPODINA HYDEA“, 1886.)

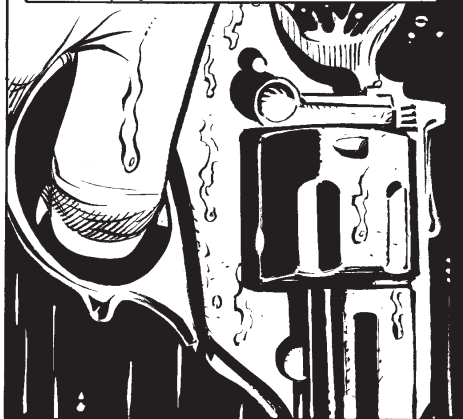




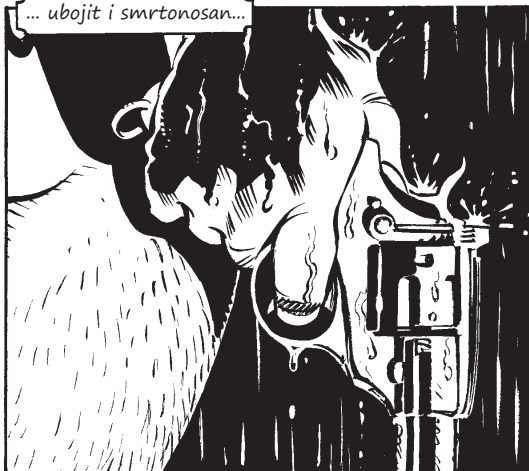
Čudno. Poslije toliko vremena, ovo je prvi put da mislim na prošlost.



Zadnjih godina sam živio kao  
ispaljen metak. Savršeno...



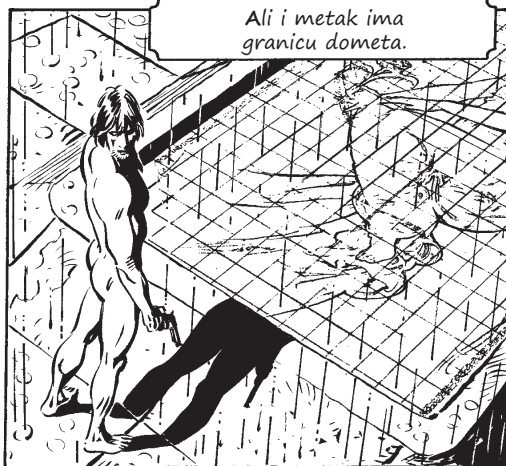
... ubojit i smrtonosan...



... neosjetljiv na svrhu pucnja  
i posljedice moje putanje.



Ali i metak ima  
granicu dometa.

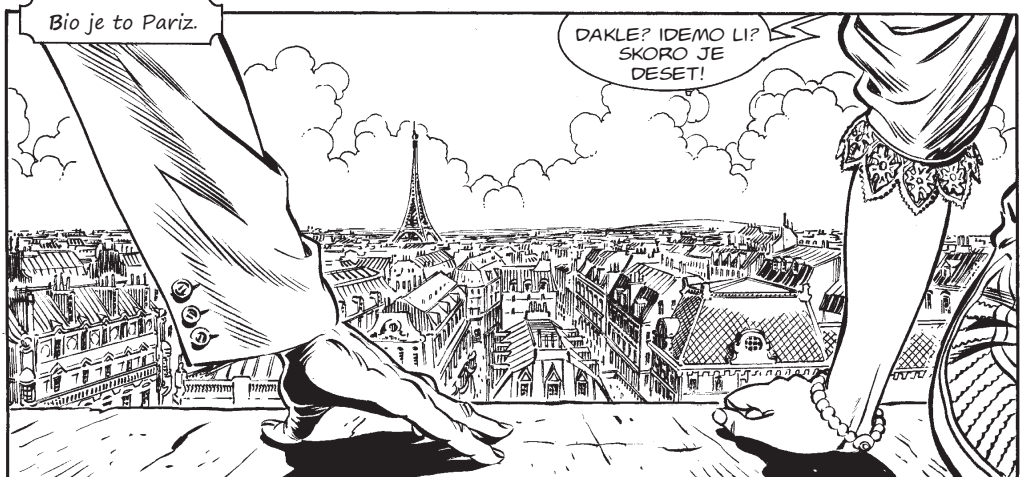


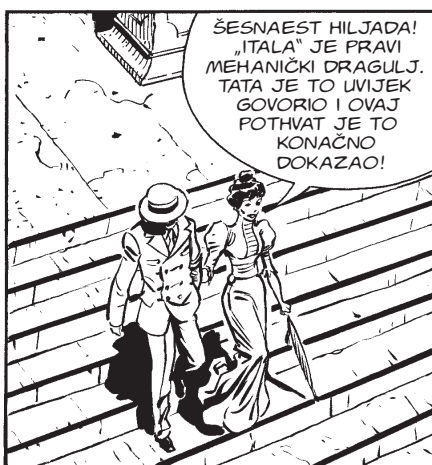
Upravo tako se sad vidim... Zaustavljen sam  
zbog toga što sam iscrpio inercijsku silu...

... i to ne svojom voljom.









Volio sam Luisu i čudio sam joj se. Poznao sam je otkako smo bili djeca i ona je, u nekim pogledima, to još uvijek i bila.

IZBOR SNAŽNOG MOTORA, UPRKOS TOME ŠTO JE TO UTICALO NA TEŽINU AUTOMOBILA, POKAZAO SE KAO GENIJALAN POTEZ!

ALI JOŠ JE NEVJEROVATNIJE TO ŠTO JE „ITALA“ SERIJSKI AUTOMOBIL! A POSEBNI KONKURENTSKI PROTITPOVI TEK SU NA POLA PUTA!

HEJ! REGARDER-MOI CES CRETINS!

OPROSTITTE! EXCUSEZ-MOI!

HAJDE, TRČI! ZNAŠ DA TATA MRZI ČEKATI!

USPORI! ZAR I TI ŽELIŠ U TRENU STIĆI DO PEKINGA?

HA! HA! HA! OVA TI JE DOBRA!

UFF! NE MOGU VIŠE, PUČI CE MI SLEZENA!

A MENI PUCAJU UŠI!

HOTEL DE LORRAIN

BOIS et CHARBONS

CASINO ROYALE





ENO GA,  
TATA!



LUISA! ALESSANDRO!  
KASNITE! ZAR STE  
ZABORAVILI NA  
OVOG STARCA?



JA  
SAM KRIV,  
GOSPODINE!

NEMOGUĆE, SINKO!  
KAŠNJENJE JE  
ISKLJUČIVO  
REZERVISANO  
ZA ŽENE I  
VOZOVE!



NAVIKNUĆEŠ SE NA TO  
ALESSANDRO, ZAKASNIĆE I  
NA VAŠE VJENČANJE.

AKO JE TAKO,  
I JA ĆU TOG DANA  
USTATI NEŠTO KASNIJE.



ALI O VJENČANJIMA I DRUGIM  
KAZNAMA MOŽEMO RAZGOVARATI  
POSLIJE! SAD MISLIMO NA NAŠE  
JUNAKE, JER ZBOG TOGA I  
JESMO OVDJE!





10:30 SATI. PRINC SCIPIONE BORGHESE, NOVINAR LUIGI BARZINI I MEHANIČAR ETTORE GUIZZARDI STIGLI SU U PARIZ U „ITALI 35/45 HP“...



... NAKON ŠTO SU PROŠLI PREKO ŠESNAEST HILJADA KILOMETARA OSTAVIŠI SVOJE SUPARNIKE DALEKO IZA SEBE.



I, PROTIVNO SVIM SLUTNJAMA, POBIJEDIVŠI U PRVOJ VELIKOJ UTRCI U HISTORIJI AUTOMOBILIZMA KOJU JE POKRENULO DNEVNIK „LE MATIN“.











MORAM SVRATITI U HOTEL KAKO BIH PROVJERIO TVOJ PORTRET, LUISA. NANOIO SAM SUŠILO...

UREDU, ALI NEMOJ SE ZADRŽAVATI. RUČAĆEMO S MOMCIMA U "LE CHAT NOIR"!



Bellan je bio takav. Već je milimetarskom preciznošću isplanirao moju budućnost i ni najmanje ga nije zanimala mogućnost da bih ja mogao imati i druge planove...



Moglo bi se reći da sam povlašten. Šta bih više mogao tražiti od života?

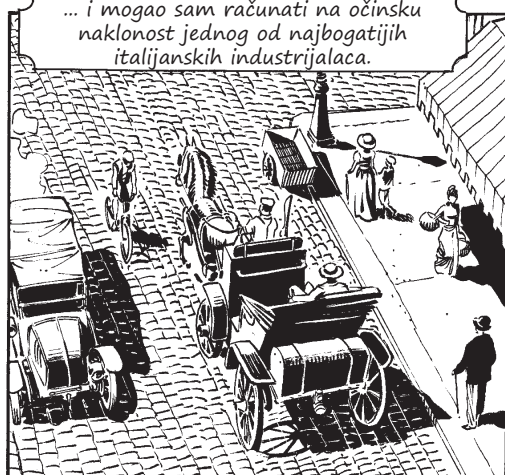
HOTEL DU MARQUIS DE LAGRANGE, RUE DE BRAQUE!

BIEN SUR, MONSIEUR!



Pređa mnom je stajala sjajna karijera portretiste, koga će cijeniti oholo plemstvo i bogato građanstvo...

KRENI!



... i mogao sam računati na očinsku naklonost jednog od najbogatijih italijanskih industrijalaca.



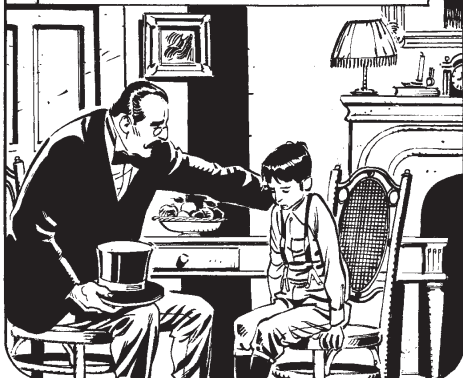
Antonio Bellan se od početka prema meni odnosio kao prema sinu. A ja, koji sam odrastao sam, uzvratilo sam mu to privrženošću... Privrženošću jednog psa.



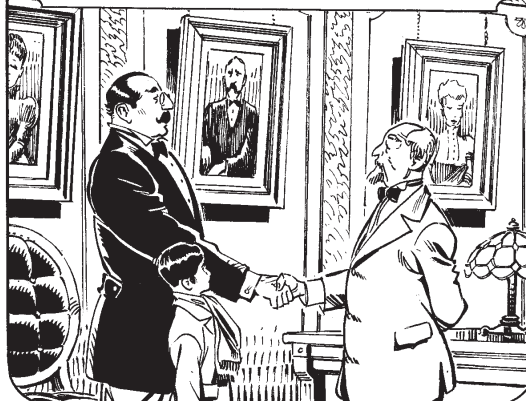
Kad sam imao dvanaest godina, tata je doživio nesreću u tvornici u kojoj je radio kao knjigovođa. Mama je umrla pri porođaju, zajedno sa mojom jedinom sestrom, dvije godine prije toga.



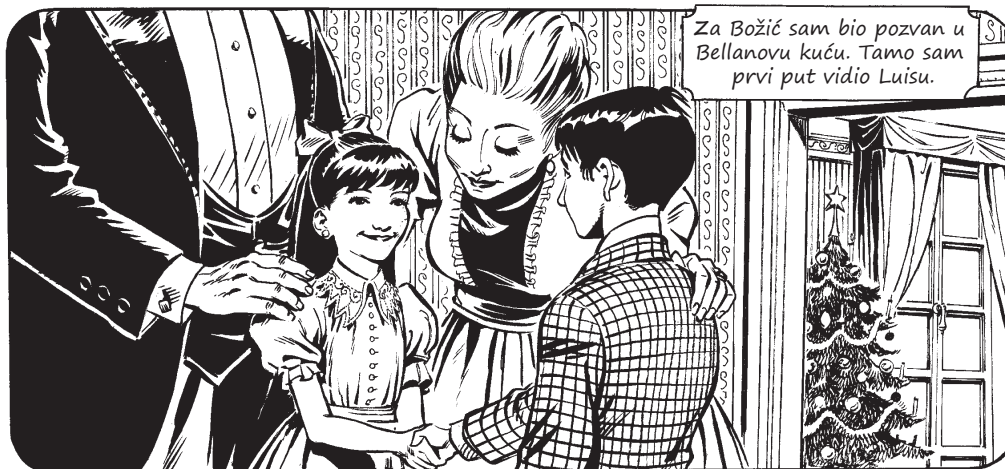
Antonio Bellan mi je osobno donio vijest o očevoj smrti. Bio je vlasnik te tvornice i mnogo privržen mom ocu.



Odlučio se pobrinuti za moje obrazovanje pa me je poslao u jedan internat za bogatu djecu.



Za Božić sam bio pozvan u Bellanovu kuću. Tamo sam prvi put vidio Luisu.





I prvi put sam ostao zapanjen njenom izuzetnom vitalnošću.



Već tad su moj umjetnički duh i moje crtačko umijeće bili očigledni...



... i tako, poslije završetka školovanja u internatu, Bellan me je upisao na umjetničku akademiju u Breri...

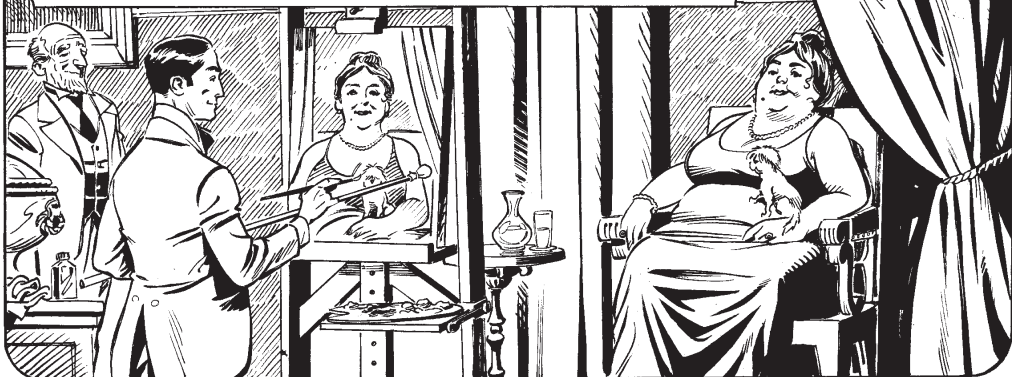


... gdje sam upoznao Angela, koji je postao moj najbolji prijatelj.



Ili bih možda trebao reći - moj jedini prijatelj.

Zahvaljujući mom staratelju i njegovim poznanstvima, ušao sam u visoko društvo uljepšavajući na portretima debele grofice i anonimne industrijalce. I počeo vrlo dobro zarađivati.



Počeo sam kružiti Evropom u potrazi za nadahnućem. Snažno su me privukli novi pravci u slikarstvu koji su se suprotstavljali zastarjelom neoklasicizmu 19. vijeka, a koji je još uvijek bio najtraženiji među mojim klijentima.



Diveći se hrabrim djelima prvih ekspresionista i bečkih secesionista...

... dopustio sam da me savlada neutaživa čežnja za slobodom izražaja.





Veselio sam se divljim bojama fovizma,  
prosvjetljivao sam se kubističkim  
djelima Cézannea i Picassa...



Oduševljavao se van Goghovim  
potezima kistom, plakao sam  
zajedno s Munchom i njegovim  
tjeskobnim likovima...

Hranio se linijama, profinjenošću i životnim dahom mojih  
učitelja koji kao da su uzeli zadatak da, malo po malo, učine  
moju umjetnost što čišćom.





Prvi sukobi bili su neizbježni.

TVOJE PONAŠANJE MI SE NIMALO NE SVIĐA, ALESSANDRO.



PRVO SI HTIO OTIĆI ŽIVJETI SAM I JA SAM PRISTAO. POTOM SI ODLUČIO OTPUSTITI SLUGE, A TO SMATRAM SASVIM NEPRIHVATLJIVIM!



ON JE BOEM, TATA. UMJETNIK.

TREBA MU NJEGOV ŽIVOTNI PROSTOR, DRAGI.

JA SE UBIJAM OD NAPORA DA TE LIVEDEM U VISOKO DRUŠTVO, SINKO! TO TE OBAVEŽUJE NA PONAŠANJE U SKLADU S TVOJIM DRUŠTVENIM STATUSOM!



ISPOŠTOVAĆU SVE POSLOVE KOJE MI PRONADETE, GOSPODINE. JA SAM UMJETNIK, A NE NEZAHVALNIK. UVIJEK ĆU MOĆI NASLIKATI KLASIČNI PORTRET, UPRKOS EKSPERIMENTISANJU S NOVIM TEHNIKAMA I PRAVCIMA...



NO, DOBRO, VJERUJEM TI. ALI NEMOJ ME VIŠE RAZOČARATI.

